

AKTÍV TURIZMUS MEZŐBERÉNYBEN

Orlai Petrics Soma Kulturális Központ Muzeális Gyűjteménye

A dinamikusan fejlődő kisváros a 90-es évek elején alapította múzeumát.

Az 1970-es, 1980-as években megkezdődött a településen a hagyományos paraszti kultúra emlékeinek gyűjtése. Hentz Lajos helytörténész, néprajzkutató vezetésével és sok lelkes amatőr közreműködő segítségével létrehoztak egy városi gyűjteményt. Hentz Lajos halála után a városra hagyott magángyűjteményéből és a meglévő városi gyűjteményből 1991-ben megalakult az Orlai Petrics Soma Múzeum, amely kilenc évvel később a megyei múzeumi szervezetből kivált és mint muzeális gyűjtemény működött tovább.

2008-ban a város létrehozta az Orlai Petrics Soma Kulturális Központot, jelenleg ennek az intézménynek az egyik osztálya a múzeum.

A gyűjtemény műtárgyállománya folyamatosan gyarapszik, több ezer néprajzi tárgyat, és dokumentumot őriz. Jelentős a kerámia-, viselet-, textília-, az archív fotó- és képeslapanyaga is. Az intézmény közel 20 éves fennállása alatt számtalan időszaki kiállítást és rendezvényt tudhat magáénak. Az évente 6-7 megrendezett időszaki kiállítás változatos képet mutat, nemcsak néprajzi és helytörténeti, hanem természettudományi, képző és iparművészeti tárlatok, országos gyűjteményekből kölcsönzött anyagok és vándorkiállítások gyarapítják. Az elmúlt években indították el a Múzeumi esték előadás sorozatot, 2011-ben pedig a Múzeumok Éjszakája programsorozatba is bekapcsolódott. Különleges ajánlatuk a Pincetúra/Pincetárlat. Mezőberény Öröksége címmel pedig új helytörténeti sorozatot indítottak útjára.

Nyitva tartás:

hétfő	zárva
kedd, péntek, szombat	10.00-12.00
szerda, csütörtök	14.00-16.00

Egyéb időpontban bejelentkezés szükséges.

Telefonszám: 06/66-515-548

A Wenckheim-Fejérváry-kastély (kúria) 1800 táján épült copf-empire stílusban. Parkjának hátsó része városi ligetként fennmaradt, értékes kertépítészeti részletekkel és fa nyári pavilonnal. Az inkább udvarháznak, mint kastélynak tekintendő épületben egyes kutatások szerint leánynevelő intézet is működött, melynek lakója volt 1838-40-ig a gyermek Szendrey Júlia.

Évtizedekig általános iskolaként funkcionált, 1982-től 2002-ig a Városi Könyvtár gyermekkönyvtára működött itt, 2002-től az Orlai Petrics Soma Kulturális Központ Muzeális Gyűjteményének ad otthont.

Az épület előtt áll Szendrey Júlia szobra, Udvardy Anikó alkotása. A műemléképület a Fő út 1-3. sz. alatt található.

Kálmán Fürdő

(Mezőberény Tessedik tér 1. Tel.: 06/66-352-566)

A termálfürdőben gondozott parkban 4 medence (1 úszó-, 2 gyermek- és 1 ülőpados medence) áll a vendégek rendelkezésére. A víz összetétele segíti az ízületi panaszok, mészhíannyal kapcsolatos betegségek, mozgásszervi megbetegedések és reumatikus panaszok megszüntetését.

Nyitva tartás: június 1.-augusztus 31.

06.00-07.30 reggeli úszás

09.30-19.00 fürdő nyitva tartás

19.00-20.00 esti úszás

Nyeregben alapítvány – Lovastanya

(Telefonos bejelentkezés: Madarászné Bereczki Zsuzsanna, 06/20-532-4531)

- lovaglási lehetőség
- sétakocsikázás
- tereplovaglás
- Népi paraszti eszközök gyűjteménye című kiállítás megtekintése
- nyáron táborozási lehetőség

Vadászat (Mezőberényi Vadásztársaság)

(Telefonos bejelentkezés: Gál Péter, tel.: 06/20-991-2691)

- bér vadászat
- apróvad vadászati lehetőség

Kerékpáros túra

(Bejelentkezés: Alföld Turista Egyesület, Földes Péter, 06/30-269-0061)

Alföldi városunk, síkvidéki jellegénél fogva rendkívül alkalmas kerékpározásra.

Mezőberényi körtúra: A város központjából a Petőfi úton indulva szárazbejárós, német paraszt-polgár házak sorakoznak, majd az Orlai Petrics Soma Általános Iskola - volt polgári iskola, mely 1905-ben épült -, kerítésébe „beleépítve” Szabó Árpád és Orlai mellszobra. A kerékpárúton tovább haladva délnek, a szépen felújított Kálvin téri református templomhoz érünk. (Czigler Antal építette 1804-ben késő barokk stílusban, kertjében Bethlen Gábor mellszobra áll.) A Templom mögötti utcán visszafordulva hamarosan a Széchenyi térre érünk. Itt több látnivaló is található egymás közelében: A tér déli csücskében a Patika Múzeum, Széchenyi István és Kossuth Lajos mellszobra, és a Dél-Alföld egyetlen fazsindelyes temploma – Német evangélikus, Orlai P. Soma oltárképével - 1789-ben épült, barokk stílusban. Előtte a közadakozásból épített Kitelepítettek emlékműve. Visszatérve a főtérre – Kossuth tér – számos szobor vár arra, hogy megnézzük. Ugyancsak itt található a városháza épülete is, mely 1901-ben, neoklasszicista stílusban épült. A városházától Debrecen felé indulva a kerékpárút mellett található a Wenckheim-Fejérváry kastély. Most az Orlai Petrics Soma Muzeális Gyűjtemény található benne. Az épület előtt áll Szendrey Júlia szobra.

Tovább haladva a kerékpárúton Vésztő felé, a város széléhez közeledve érdemes letérni földútra a Madármegfigyelő állomáshoz, mely egy szikes tó partján áll. A különleges madárrezervátum számos védett és fokozottan védett faj vonulási-, gyülekező-, alkalmi előforduló- és szaporodóhelye. Visszatérve a műútra, a Kettős-Körös hídfőjénél Petőfi

emlékmű tudatja, itt kelt át a költő, hogy csatlakozzon Bem seregéhez. Átkelve a hídon, a Körös jobb parti gátján jobbra fordulva, néhány kilométer bringázás után megtaláljuk Bodoki Károlyról elnevezett vízügyi múzeumot, de addig se felejtjük el megcsodálni az ártér élővilágát. Visszautunkban az emlékmű előtt térünk rá a kerékpárútra, melyről megnézhetünk egyet a folyó számtalan „lefűzött” holtágai közül.

Gyalogos túra

(Bejelentkezés: Alföld Turista Egyesület, Földes Péter, tel.: 06/30-269-0061)

Táv: 18km, szint: 45m, menetidő: 4,5 – 5 óra + pihenő, végig jelzett turista úton.

Útvonal: Mezőberény – Tücsökhalom – Boldishát – Petőfi Emlékmű – Kettős-Körös – Nagyzug – Laposi kertek – Mezőberény. A jelzést, illetve az utat a Kossuth téren, a Muzeális gyűjteménytől északi irányba indulva érdemes megkeresni és elindulni.

A terep: alföldi. Gát, hangulatos ártéri erdők, füzesek, a Kettős-Körös kanyargós töltése. Mellette a lefűződött holtágak a régmúlt vízivilágát idézik. A keskeny nádszegélyben nádírigó, poszáták, kiskócsag, gémelek leltek otthonra. A természeti látnivalók mellett érdemes megnézni túránk elején a Madármegfigyelő állomást, melyről számos védett és fokozottan védett faj kiválóan megfigyelhető. Utunkba esik a Kettős-Körös hídfőjénél, a Petőfi emlékmű is mely, a költőnek és a Szabadságharcnak állít emléket. Visszautunkban, a város szélén elhaladunk a laposi kertek mellett, melyet a XIX.század második felében telepítették a filoxéra miatt kipusztult régi szőlőskert pótlására. Nevét a terület fekvéséről kapta. Mezőberénybe a Városi Ligetet érintve jutunk. Érdemes egy sétát tenni a parkban, majd túránk végén a szépen felújított Madarak Háza Látogatói Központ előtt, vagy a színpad körül elhelyezett padokon megpihenni.

Múzeumok:

Bodoki Károly Vízügyi Múzeum

A múzeumot a Kis-Sárrét déli peremén, a Hosszú-foki-főcsatorna és a Kettős-Körös találkozásánál lévő hosszúfoki szivattyútelepen alakították ki. A gyűjtemény Bodoki Károly (1814-68) vízépítő mérnökről kapta a nevét. Bodoki Károly Beszédes Józseffel együtt tervezte meg a Körösök szabályozását, és a munkát 1855-től haláláig irányította. A múzeum a Schlick-gyárban 1896-ban készült ipartörténeti emlék szivattyúból és a működését biztosító kazánból áll. A telep udvarán egyéb gépek és szivattyúk is megtekinthetők.

Tárlatvezetéshez és látogatáshoz előzetes bejelentkezés szükséges. Tel.: 06/30-815-2427

Patikamúzeum

1995. május 18-án nyílt meg az Oroszlán Gyógyszertár (az akkori 14/16-os patika) felszabadult raktárhelyiségében, a Puskin u. 1. sz. alatt a patikamúzeum. Mezőberényben a másodikként alapított, az "Oroszlán" nevet viselő patikának egykori berendezési tárgyait találjuk itt, melyeket egykor a tulajdonos vásárolt. A tölgyfabútorokból, patikai porcelán- és csiszolt üvegtégelyekből álló berendezés a megye legpatinásabb gyógyszerári relikuma.

A patika berendezése helyi védettség alatt álló egyedi érték.

Előzetes bejelentkezés: 06/66-522-410, 5650 Mezőberény, Luther u. 1.

TEMPLOMOK

Evangélikus templom (II. kerületi, szlovák)

A II. kerületi evangélikus templom 1792-97 között épült. 1818-ból való szószékoltárát Dunaiszky, Alder és Pummer pesti mesterek készítették. Szép és jó hangzású, műemlék orgonája ((Saskó Márton brezovai mester munkája) nagyszerű hangversenyekre ad a mai

napig lehetőséget. A templom előtti téren Jeszenszky Károly lelkész szobra áll. A ma látható templom építője Früntz Pumberger nagyvárad-i kőművesmester.

Evangélikus templom (I. kerületi, német)

Az I. kerületi evangélikus templom 1789-ben épült, Dél-Alföld egyetlen faszindellyel fedett temploma. Oltárképét - "Engedjétek hozzám a kisdedeket" - Orlai Petrics Soma festette.

2002-ben, a templom teljes felújításakor a karzat alatt egy ismeretlen eredetű sírboltot találtak az építők. Érdekes egy pillantást vetni a szemben lévő parókia épületére és kapujára is. A templom másik oldalán találjuk Széchenyi István és Kossuth Lajos mellszobrát, Veres Kálmán alkotását.

Református templom

A település az 1550-es évek elején tért református hitre. A török hódoltság alatt elnéptelenedett a református gyülekezet tagjai is (harangjukkal együtt) a nádasba menekültek. A copfstílusú templomot 1804-ben építette Czigler Antal. A szószék empire, a csillár a pesti Kossuth utcai Kaszinóból származik.

Római Katolikus templom

Az eklektikus stílusú templomot Fejérváry Miklósné Kárász Karolina építtette 1886-ban. A templom kertjében nyugszik az építtető lánya, Fejérváry Celestine. Helyi védetség alatt álló érték. 1886. szeptember 14-én szentelték.

EMLÉKMŰVEK:

A Wenckheim-Fejérváry-kastély (kúria) 1800 táján épült copf-empire stílusban. Parkjának hátsó része városi ligetként fennmaradt, értékes kertépítészeti részletekkel és fa nyári pavilonnal. Az inkább udvarháznak, mint kastélynak tekintendő épületben egyes kutatások szerint leánynevelő intézet is működött, melynek lakója volt 1838-40-ig a gyermek Szendrey Júlia.

Évtizedekig általános iskolaként funkcionált, 1982-től 2002-ig a Városi Könyvtár gyermekkönyvtára működött itt, 2002-től az Orlai Petrics Soma Kulturális Központ Muzeális Gyűjteményének ad otthont.

Az épület előtt áll Szendrey Júlia szobra, Udvardy Anikó alkotása. A műemléképület a Fő út 1-3. sz. alatt található.

Városháza

Az 1901-ben épült neoklasszicista Városháza meghatározza a tér hangulatát. Az épület helyén állt egykor a Petrich család háza, ahol gyakran megfordult Petőfi Sándor is.

A városháza előtt világháborús emlékmű található. A városháza tervezője, Bach Nándor, helyi építészmérnök.

Népek barátsága szobor az itt élő három népcsoportot jelképezi.

Az újratelepítés 1723-ban szlovák, német és magyar telepesekkel történt Harruckernek a jóvoltából. Váradi Sándor munkája.

La Charogne, a szobor ihletője Baudelaire La Charogne - A dög című verse. Alkotója Varga István. A szobor csipkézett, fémből készült. A "krómacélruhás hölgyet" Párizsban is kiállították.

Világháborús emlékmű, Az I. világháború súlyos veszteségeket okozott Mezőberénynek is, 570 férfi esett el a különböző háborús hadszíntereken. Nekik állít emléket a Városháza előtt 1928-ban felállított világháborús emlékmű.

Bethlen Gábor – mellszobor, 1982-ben avatták fel a református templom szomszédságában álló mellszobrot, mely Benke Zoltán alkotása.

Felirata: Bethlen Gábor 1580-1629 Erdély fejedelme, a magyar függetlenség bajnoka, a vallásszabadság védelmezője, református hitünk hőse. Jelmondata: 'Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk' ...

Petőfi Mezőberényben, a Gyomai út és Fő út sarkán áll az Orlai Petrics Soma Kulturális Központ, a közművelődési tevékenység mellett, integrált intézményként ellátja a könyvtári és a helytörténeti, gyűjteményi feladatokat is. Parkjában *ifj. Szabó István: Petőfi Mezőberényben c. szobra*, melynek előképe, modellje Orlay Petrics Soma „Petőfi Mezőberényben” című festménye.

Kossuth Lajos – mellszobra, Kossuth tér és a Széchenyi utca találkozásánál, a német evangélikus templom mellett, a Széchenyi szobor társaságában áll. Alkotója Veres Kálmán.

Gr. Széchenyi István- mellszobra, a Széchenyi utca és a Kossuth tér találkozásánál, a német evangélikus templom mellett áll a Kossuth szobor társaságában. Alkotója Veres Kálmán.

Dr. Bak Mihály, a település néhai orvosának, jelentős közéleti alakjának emlékére állított szobor az Egészségügyi Központ előtt (Luther u. 1. sz.) található. Alkotója Udvardy Anikó.

Orlai Petrics Soma szobra az egykori polgári iskola (Petőfi u. 17-19. sz.) bejáratánál áll, Széri Varga Géza alkotása.

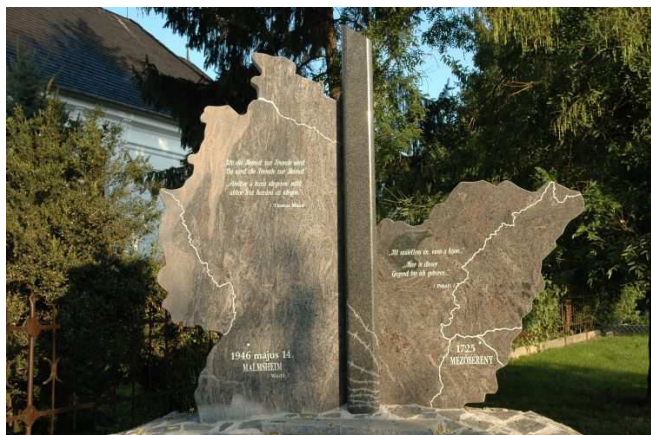
Mezőberényi német kitelepítettek emlékműve

A Kossuth téren a német evangélikus templom mellett található alkotás az 1946-ban kitelepített mezőberényi németeknek állít emléket. Alkotója Szőke József és Minya Gábor.

Az emlékmű egy félbevágott Németországot és Magyarországot mintáz, rajta két település és két évszám: Mezőberény 1725 és Malmshelm 1946. május 14.

Két felirat is olvasható: 'Amikor a haza idegenné válik, akkor lesz hazává az idegen.' (Thomas Mann)

'Itt születtem én, ezen a tájon...' (Petőfi)

Szállás és étkezési lehetőségek

Berény Étterem és Szálló

5650 Mezőberény, Kossuth tér 11.

Tel.: 06/66-352-902 (Marton Mihály)

E-mail: m.marton1@mail.globonet.hu

Az 1887-ben szállodának és étteremnek épült Berény Szálló igen meghatározó a városkép szempontjából. A főter parkjára néző impozáns homlokzat, az étterem, és a szállodai szobák megújult köntösben várják vendégeiket.

Tópart Vendéglő és Panzió

5650 Mezőberény, Gyomai út 45/a.

Tel: 06/66-352-491, 06/20-959-8311 (Tánczos Imre)

web: www.topart.segitek.hu

Mezőberény festői környezetében várják azokat, akik pihenni és szórakozni vágnak. A vendéglő német, szlovák nemzetiségű szobákkal és bemutató teremmel bővült.

Az alábbi szolgáltatásokkal várják kedves vendégeiket:

Étterem férőhely: 220 fő

Kisterem férőhely: 30 fő

Szállás: 20 fő részére biztosított

Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium

5650 Mezőberény, Petőfi u. 13-15.

Tel.: 06/66-515-579 (Liszkai Sándorné)

Panoráma Étterem

5650 Mezőberény, Csabai út 62

Tel.: 06/30-525-0900

Piknik Park Szabadidő Központ

5650 Mezőberény, Tessedik tér 1.

76 főt befogadó szálláshely, jurta, sátorozás.

Sokrétű szórakozási lehetőség családoknak, nyugdíjasoknak, iskoláknak.

Tóth János

66/401-670; (9^h-11^h és 14^h-16^h)

tothszoda@szucsnet.hu, mezoberenyszallas.hu

Gösser Söröző és Pizzeria

5650 Mezőberény, Fortuna tér 1.

Tel.: 06/30-573-8395

